

**Generalitat
de Catalunya**

Procés de participació per a l'elaboració del Pla Integrat d'Energia i Clima de Catalunya amb horitzó a 2030 (PINECCAT30)

**Informe de resultats de la sessió amb
entitats i ciutadania**

Barcelona, 4 de desembre de 2024

participa.gencat.cat

Unitat impulsora del procés participatiu

Oficina Catalana del Canvi Climàtic (OCCC) i l'Institut Català d'Energia (ICAEN)

Unitat que acompanya:

Direcció General de Participació Ciutadana i Gabinet Tècnic del Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica

Empresa dinamitzadora i que redacta l'informe

Indic, Iniciatives i dinàmiques comunitàries S.L.

Contingut

1. Introducció	4
1.1. Antecedents i context.....	4
1.2 Objectius del procés participatiu.....	5
1.3 Eixos del procés participatiu	5
2. Assistència i participació.....	6
2.1 Perfil dels participants	6
2.2 Llistat d'entitats participants	9
3. Recull d'aportacions.....	10
3.1 Eix de debat: foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.....	10
3.2 Eix de debat: descarbonització de l'economia	20
3.3 Eix de debat: impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica	26
3.4 Eix de debat: l'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica	29
Annex. Resultats de l'avaluació de la sessió	37

1. Introducció

La Generalitat de Catalunya a través de l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic (OCCC) i l'Institut Català d'Energia (ICAEN) està redactant el Pla Integrat d'Energia i Clima de Catalunya amb horitzó a 2030 (PINECCAT30).

El PINECCAT30 és un pla estratègic que inclou diverses mesures i accions amb l'objectiu d'avançar cap a la neutralitat climàtica i establir les fites de la transició energètica per a l'any 2030 a Catalunya.

Per garantir que aquest Pla sigui transversal i consensuat s'ha obert un procés de participació per incorporar la veu de la societat civil, empreses, associacions i altres actors del sector de l'energia i el medi ambient.

1.1. Antecedents i context

D'acord amb el darrer informe publicat pel Grup Intergovernamental d'Experts en Canvi Climàtic (IPCC, per les sigles en anglès), és indiscutible que les activitats humanes estan causant el canvi climàtic, generant esdeveniments climàtics extrems, incloent-hi onades de calor, pluges torrencials, i sequeres, de manera més freqüent i severa. El canvi climàtic i els impactes que en deriven són el repte de caràcter global més important que les societats humanes han afrontat mai. Encarar aquest repte exigeix una transformació profunda dels actuals models energètics i productius i un compromís mundial al més alt nivell.

A nivell internacional, l'any 2015 es va signar l'Acord de París, un acord històric en el qual totes les potències mundials es van posar d'acord a afrontar el canvi climàtic conjuntament. No fixa un objectiu global de reducció d'emissions, sinó que deixa que cada país signant estableixi el seu propi full de ruta. En el cas de la Unió Europea, aquest full de ruta és l'anomenat Pacte Verd Europeu, el qual integra un paquet d'iniciatives polítiques que tenen per objectiu encaminar la Unió Europea cap a una transició ecològica que permeti assolir la neutralitat climàtica el 2050 i, com a pas intermedi, té fixats uns objectius en matèria de clima i energia per al 2030.

L'1 d'agost de 2017, el Parlament de Catalunya va aprovar la Llei 16/2017, del canvi climàtic, que adopta les bases derivades de la legislació comunitària europea i configura els elements essencials per desenvolupar les accions per fer front al canvi climàtic a Catalunya. D'acord amb aquesta llei, Catalunya ha d'establir uns objectius de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (en endavant, GEH) per als períodes de compliment que estableixin la Unió Europea.

En relació, el Govern ha d'aprovar el Marc estratègic de referència de mitigació, que ha de ser l'instrument que reculli els objectius d'emissions de GEH i una proposta de les mesures necessàries per a assolir-los de manera planificada, establint indicadors quantitius anuals de l'impacte de les accions. A més, el juny de 2023 el Govern va aprovar la Prospectiva Energètica de Catalunya 2050 (PROENCAT 2050), que fixa les visions de futur del sistema energètic de Catalunya a llarg termini, amb l'objectiu de facilitar la presa de decisions en matèria de política energètica a mitjà i llarg termini.

1.2 Objectius del procés participatiu

Amb l'objectiu d'aconseguir un pla de més qualitat, teixir noves relacions i millorar la governança amb els agents afectats per la política pública es vol dur a terme un procés participatiu entre els afectats per les accions contemplades en el futur PINECCAT30 amb els objectius generals següents:

- Obrir un procés de diàleg i concertació amb la societat catalana i els actors implicats en el marc del Pla Integrat d'energia i Clima de Catalunya amb horitzó 2030.
- Informar els ciutadans i els diversos actors econòmics i sectorials sobre els objectius climàtics i energètics de Catalunya per a 2030 i les estratègies i accions que es plantegen per a assolir aquests objectius.
- Implicar al màxim possible la ciutadania i els diversos actors econòmics i sectorials en el procés d'elaboració del PINECCAT30.

Els objectius específics següents:

- Proposar i debatre les mesures, accions i estratègies recollides en la proposta d'avanç del PINECCAT30 per tal d'assolir els objectius climàtics i energètics a 2030.
- Recollir propostes de mesures que enriqueixin el Pla Integrat d'Energia i Clima de Catalunya amb horitzó a 2030 (PINECCAT30).

1.3 Eixos del procés participatiu

Aquest procés participatiu de l'elaboració del PINECCAT30 se centra en debatre i recollir aportacions en 4 eixos fonamentals en què s'estructura el PINECCAT30:

1. Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.
2. Descarbonització de l'economia.
3. Impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica.
4. L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

2. Assistència i participació

2.1 Perfil dels participants

El passat dia 4 de desembre va tenir lloc en format en línia una sessió deliberativa amb **entitats i ciutadania**. Van participar 15 persones.

Taula 0.1. Distribució de les persones participants per gènere

	Homes	Dones	Total
Nombre de persones participants	10	5	15
%	66,66%	33,33%	100%

Taula 0.2. Distribució de les persones participants per eixos de debat

Eixos del debat	Nombre de persones participants (persones)	% participants
EIX 1: Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables EIX 4: L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica	10	66,66%
EIX 2: Descarbonització de l'economia EIX 3: Impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica	5	33,33%
Total	15	100%

2.2 Llistat d'entitats participants

A continuació es presenta el llistat d'entitats participants en la sessió de participació del dia 4 de desembre de 2024 dirigida a entitats i ciutadania en general:

Taula 0.3. Llistat d'ens participants

Ens	Nombre participants (persones)
Xarxa Catalana per una Transició Energètica Justa	1
ARCA Associació d'Iniciatives Rurals de Catalunya	1
Assemblea Catalana per la Transició Energètica	1
Taula d'Entitats del Tercer Sector	1
Ecologistes en Acció	1
Voluntariat energètic	1
Greenpeace	1
Associació Naturalistes de Girona	2
Joves per la Transició Ecosocial	1
Associació Renovem-nos	1
WEALL Iberia hub (REVO)	1
CCOO de Catalunya	1
Persona a títol individual	3
Total ens: 13	Total persones: 15

*Una persona venia en nom de dues entitats

3. Recull d'aportacions

3.1 Eix de debat: foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables

El PINECCAT30 preveu un consum d'energia final a Catalunya de 13.837,9 ktep l'any 2030, reduint el consum energètic en un 6,4% respecte de l'any 2022 (darrer any amb dades de consum real) i un 11,7% respecte de l'any 2019 (darrer any sense l'efecte de la crisi sanitària originada per la COVID-19). Aquesta reducció equival a un 0,8% anual en el període 2022-2030. Tenint present l'increment del PIB de l'economia catalana un 1,1% anual de mitjana fins a l'any 2030, segons aquesta previsió, la intensitat energètica final millorarà en un 14,3% en aquest període 2022-2030, equivalent a un 1,9% anual.

D'altra banda el PINECCAT30 preveu que la producció d'energia elèctrica a Catalunya l'any 2030 augmenti fins a 62.096,4 GWh (un 40,3% més que l'any 2022). Malgrat l'important nivell d'estalvi i eficiència energètica que incorpora aquest escenari, la major demanda elèctrica com a conseqüència de l'electrificació del consum final justifica la necessitat de produir més energia elèctrica a Catalunya. En l'any 2030 es preveu que el 56,5% de la producció elèctrica de Catalunya sigui d'origen renovable amb la implantació d'un volum important d'instal·lacions renovables.

Proposta 1

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Seguir els plans de transició energètica de cada territori d'acord amb els seus recursos endògens.

Descripció

Seguir el plans de transició energètica de cada territori. Per exemple, a la comarca de la Selva, caldria potenciar la biomassa, la fotovoltaica i la geotèrmia perquè són els recursos que tenim. Cada territori té el seu potencial a desenvolupar.

Si aprofitem els recursos propis de cada territori som més autosuficients, i cada territori té els seus recursos, per exemple, a la Garrotxa tenim molt bosc per aprofitar i la geotèrmia. Hem d'evitar anar a buscar recursos endògens al territori allà on podem fer-ho.

Proposta 2

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Tenir present on necessitem més energia per produir-ne més.

Descripció

Cal tenir en compte els consums d'energia de cada territori i les característiques d'aquesta, si és industrial, domèstica, etc. Per adaptar la producció d'energia de cada zona al seu consum. Tot i que hi ha zones on això no és possible, per exemple, la zona de Barcelona no pot produir tota l'energia que consumeix.

Proposta 3

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Ser més eficients energèticament.

Descripció

És important no consumir més del que ja estem consumint, i abans de destinar més energia a escalfar els edificis, per exemple, primer podem aïllar millor.

Proposta 4

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Cal canviar el model de producció de les energies.

Descripció

Cal prioritzar els projectes que surten del territori, aquells que lideren els agents del territori i fets a mida de cada territori. És a dir, fer més projectes petits i mitjans que no macroprojectes que s'imposen sobre les àrees rurals. Cada municipi o zona s'hauria d'organitzar per generar l'energia que necessita amb una petita quota de solidaritat per compartir.

Proposta 5

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Cal prioritzar l'energia eòlica i la fotovoltaica.

Descripció

Catalunya és un territori que té molt de potencial en energia eòlica i fotovoltaica.

Proposta 6

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Potenciar energies com la geotèrmia i la biomassa allà on té potencial.

Descripció

No tota l'energia ha de ser electrificada, la geotèrmia té molt de potencial en algunes zones, no hem de pensar sempre amb la conversió energètica, la geotèrmia pot servir per generar calor. En aquest cas cal pensar en la xarxa de distribució. Pensar quins sistemes de distribució necessitem per distribuir aquestes altres energies no elèctriques.

Proposta 7

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Tenir present el moment en que es consum i es produeix l'energia.

Descripció

Cal tenir present que cada energia es produeix en un moment determinat del dia, per exemple, la solar és durant les hores de més sol, i el consum és molt desigual segons l'ús, domèstic o industrial i no sempre coincideix en el moment de més producció d'energia renovable.

Proposta 8

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Utilitzar l'energia que es pot extreure de la gestió de residus.

Descripció

Per les grans ciutats com Barcelona es pot potenciar la generació d'energia a partir de les plantes de gestió dels residus com per exemple es fa la ciutat d'Amsterdam. Es poden agafar bones pràctiques d'altres indrets.

Proposta 9

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Intentar prioritzar el desplegament de les energies renovables en mans públiques o de cooperatives locals.

Descripció

No s'ha de plantejar el desenvolupament de les energies renovables com un negoci per a les grans multinacionals sinó prioritzar els projectes públics o de petites cooperatives locals.

Proposta 10

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Garantir el flux de diners pels petits projectes locals.

Descripció

Cal potenciar ajuts econòmics a les cooperatives, si no és molt difícil que surtin endavant els projectes.

Proposta 11

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Prioritzar projectes de renovables que tinguin vessant social, econòmic i ambiental amb un barem.

Descripció

El criteri de priorització dels projectes també és un tema important, cal planificació i retorn econòmic dels projectes, que no sigui que el primer que arriba s'emporta el projecte, que es puguin prioritzar a través dels nusos d'evacuació, és una manera de regular els criteris. Cal promoure els projectes públics, i tot els projectes privats no es poden prohibir sí es poden establir criteris.

Proposta 12

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

No potenciar grans projectes de renovable mentre no siguem capaços de gestionar l'emmagatzematge per la nit.

Descripció

Hem de desenvolupar eines per poder emmagatzemar l'energia, no pot ser que generem energia en moments del dia que no hi ha consum i per tant no es pot aprofitar si no la podem emmagatzemar.

Proposta 13

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Aprofitar l'energia hidroelèctrica per a l'emmagatzematge.

Descripció

Es pot aprofitar les instal·lacions de les hidroelèctriques per emmagatzemar l'energia de les renovables. Però a més, es poden posar plaques solars flotants als pantans per generar més energia renovable, d'aquesta manera generem un doble aprofitament.

Proposta 14

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

No perdre sol agrari per posar renovables per alimentar grans urbs.

Descripció

Cal protegir el sòl agrari i no pensar que ara serà en aquest on nodrirem tota l'energia de les grans ciutats.

Proposta 15

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Caldria posar les mesures per aprofitar els sòls degradats i antropitzats per posar renovables.

Descripció

No hauríem de destruir bosc o camps de conreu per generar projectes d'energia renovable quan ja tenim molts terrenys antropitzats o degradats que podríem aprofitar per generar energia renovable. Hi ha estudis que diuen que ja hi ha unes 33.000 hectàrees de sòls degradats potencials per fotovoltaica, ben ubicats, que podrien generar l'energia que necessiten 8 milions de persones, és a dir, pràcticament tota Catalunya. El Govern ha de posar els instruments necessaris perquè es puguin desenvolupar els projectes en aquests sòls. Es poden utilitzar els espais perimetrals, que en el cas de Tarragona hi ha estudis que indiquen que podrien nodrir tota l'energia dels municipis tarragonins.

La Directiva d'energies renovables europea parla de que caldria tenir una zonificació d'ubicació de les energies renovables el maig del 2025, i el maig del 2026 la identificació de les zones on es pot fer una implantació accelerada per ser zones molt antropitzades. La directiva europea que determina les zones de implantació prioritàries diu que ho són totes les que no són protegides, això pot afectar zones no protegides però d'interès, caldria anar en compte.

Proposta 16

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Potenciar les comunitats energètiques, les comunitats ciutadans d'energia i l'autoconsum compartit.

Descripció

Cal donar més suport a les comunitats energètiques renovables donant més ajuts econòmics per tirar-les endavant, i que puguin tocar tots els aspectes, la generació, l'emmagatzematge i la distribució. Les comunitats energètiques són una eina clau per empoderar el territori i la ciutadania.

Proposta 17

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Participació, ordenació i retorn econòmic.

Descripció

Com a criteris clau en el desplegament de les energies renovables és clau la participació, la ordenació i el retorn econòmic dels projectes. Cal promoure la participació econòmica.

Proposta 18

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Pensar bé com es potencia l'hidrogen verd en aquells casos que no és possible l'electrificació, perquè hi ha una mica de bombolla.

Descripció

Cal repensar com s'aborda el tema de l'hidrogen verd perquè segur que pot tenir un paper important en aquells àmbits on no és possible l'electrificació, algun tipus d'indústria o transport. Però no s'ha de caure en una "bombolla" de l'hidrogen verd pensant en què n'acabem exportant a França. S'ha de produir energia per autoabastir-nos no per a fer negoci i exportar.

Proposta 19

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

La solució de biogàs no parla de la reducció de la cabana ramadera.

Descripció

Ens preocupa que el PINECCAT30 parli de la reducció d'emissions del sector ramader mitjançant el biogàs, però no plateja la reducció de la cabana ramadera, i el canvi cap a models més agrosostenibles.

Proposta 20

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Tenir en compte la feina feta per la Red Española para el Desarrollo Sostenible.

Descripció

Ja es va realitzar un treball molt interessant des de la Red Española para el Desarrollo Sostenible on es recollien moltes propostes que estaria bé tenir en compte, i la Generalitat ja té aquest document perquè se li ha lliurat recentment.

Proposta 21

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Millorar el transport públic de les àrees metropolitanes.

Descripció

La centrificació de l'habitatge a les grans ciutats obliga a moltes persones a anar a l'entorn metropolitana, i això genera molts desplaçaments obligats per temes laborals.

Proposta 22

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Cal promoure l'intercanvi modal i el transport públic eficient.

Descripció

Per disposar d'un transport públic eficient s'ha de millorar la freqüència de pas, però també alternatives més creatives com el transport a demanda, per promoure la seva sostenibilitat.

Proposta 23

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Augment de freqüència de tren per fer que el tren sigui una opció.

Descripció

El transport públic ha de ser una alternativa viable per la gent i per això ha de millorar la seva freqüència de pas en algunes zones, especialment en l'àmbit ferroviària. En tren no és una opció si no hi ha horaris fiables de pas.

Proposta 24

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Recuperar les antigues vies de tren per a tramvies.

Descripció

Hi ha territoris, com les comarques gironines que compten amb una important xarxa d'antigues vies de tren que es poden recuperar per a la connectivitat amb tramvia, per exemple, entre Blanes i Lloret de Mar, Girona amb Banyoles, i a Terres de l'Ebre també es podria.

Proposta 25

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Fer una taxar per ús de les xarxes viàries al transport privat per a dotar un fons de recursos per la transició cap a una mobilitat sostenible i justa, amb exclusió per a qui no té alternativa i no disposa de recursos.

Descripció

Implantar una taxa per l'ús privat de la xarxa viària per finançar el transport públic. Aquest sistema hauria de tenir en compte un seguit de criteris: com les rendes, si és mobilitat obligada, distància, tipus de vehicle, etc. Per finançar vehicle elèctric, transport públic.

Proposta 26

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Identificar els pols d'activitat que generen mobilitat obligada i obligar-los a oferir mesures de transport públic o pagar per millorar el transport públic.

Descripció

Els grans polígons industrials que generen molta mobilitat obligada haurien de contribuir a la gestió del transport sostenible dels seus treballadors i treballadores. Es podria fer, o bé generant alternatives de transport o contribuint al finançament del transport públic.

Proposta 27

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Promoure mobilitat a peu i bicicleta urbanes i interurbana de proximitat: fer-la operativa com a mode quotidià.

Descripció

Potenciar la mobilitat a peu i en bicicleta de les persones, tant dintre de les ciutats, com en la interconnexió entre ciutats pròximes que és on ara mateix presenta més deficiències. En els pocs llocs que hi ha es plantegen com carrils bici de lleure, no com a transport.

Proposta 28

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Potenciar el transport de mercaderies aprofitant la xarxa ferroviària.

Descripció

Hi ha una xarxa ferroviària prou bona entre les grans ciutats catalanes que es podria potenciar per a mercaderies, i després establir sistemes d'última milla més eficients.

Proposta 29

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Afegir vagons per a mercaderies en trens de passatgers.

Descripció

Per aprofitar més la xarxa ferroviària es podrien posar vagons de mercaderies als trens de passatgers i així s'aprofitarien més. És important descongestionar les autopistes de camions.

Proposta 30

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Electrificar el transport marítim.

Descripció

Cal electrificar el transport marítim, en especial els ferris, perquè és un servei essencial de connexió amb les illes.

Proposta 31

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Centrar el vehicle elèctric per a determinats usos: transport públic, transport de mercaderies, però no per seguir potenciant el vehicle particular.

Descripció

No hem de pensar el vehicle elèctric com la substitució del vehicle de combustió. Cal potenciar la mobilitat en transport públic. La solució de tot no pot passar per el vehicle elèctric perquè també és contaminant. Cal espai per la ciutadania en les ciutats.

Proposta 32

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Reclamar la gestió autonòmica de l'electromobilitat a l'Estat.

Descripció

Amb aquesta transferència de recursos la Generalitat podria establir un sistema de suport en funció de l'IRPF de cada persona, que garanteixi que les ajudes arriben d'una forma més àgil.

Proposta 33

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Reorientació dels fons MOVES cap als sectors intensius de l'automòbil.

Descripció

Reorientar els fons MOVES cap a sectors intensius d'ús de l'automòbil, com poden ser: el taxi, el transport de mercaderies d'última milla, o flotes de vehicle compartit.

3.2 Eix de debat: descarbonització de l'economia

Al voltant del 70% de les emissions de GEH de Catalunya provenen de fonts energètiques, és a dir, que són emissions que es deuen per la crema de combustibles fòssils i l'extracció d'aquests combustibles. El 30% de les emissions restants són emissions no energètiques, és a dir, emissions de GEH que emanen dels processos industrials (no emissions directes de combustió), emissions procedents de totes les activitats directament o indirectament relacionades amb l'agricultura i la ramaderia com la fermentació entèrica, la digestió anaeròbia o el cultiu en sols agrícoles, i també emissions de GEH que emanen dels processos de tractament i eliminació de residus sòlids i del tractament d'aigües residuals.

És important invertir els esforços necessaris per a reduir aquestes emissions que, en la seva major part, són emissions difuses més difícil de controlar (al no ser emeses per focus puntuals) i perquè són pròpies de processos de descarbonatció o generació de metà que també dificulta la seva eliminació.

Proposta 1

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Desplegament de la llei del canvi climàtic i vincular amb el pressupost de carboni.

Descripció

El més urgent és desplegar la llei del canvi climàtic. El PINECCAT és un instrument de la llei però hauria d'estar subjecte o condicionat als pressupostos de carboni. El comitè d'experts ja ha fet públic aquest pressupost però el govern encara no l'ha assumit. El marc d'objectius de mitigació i el calendari hauria d'estar condicionat a aquests pressupostos per ser coherents. Les previsions és que en 6 anys s'exhaureixi el pressupost de carboni fins al 2050 per tant cal implementar reduccions de l'ordre d'un 7% anual i quan abans es comenci millor.

Proposta 2

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Cal complir amb les planificacions ja fetes.

Descripció

Cal complir allò que estem obligats a fer. La llei de la transició energètica és un mandat que tenim des del 2017 però falta complir-ho. Fem molta planificació però cal desenvolupar-la.

Proposta 3

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Abordar les emissions no energètiques provinents de residus orgànics.

Descripció

Les emissions no energètiques que cal abordar de manera prioritària són les derivades de la ramaderia i agricultura ja que hi ha una oportunitat tecnològica clara per poder generar biogàs. Es tracta de residus que d'una altra manera generen emissions difuses no controlades.

Proposta 4

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Reducció de l'agroindústria.

Descripció

Cal un pacte de país per anar reduint progressivament la cabana ramadera i establir un horitzó. Potser caldria un debat pausat sobre la implantació d'energia solar en sòl agrícola. Actualment, l'agricultura és la major causa de pèrdua de biodiversitat de Catalunya i l'agricultura que tenim bàsicament és per a alimentar la indústria de la ramaderia intensiva. L'ús de sòl agrícoles per posar plaques fotovoltaïques pot generar illes de biodiversitat (flora i fauna) en entorns molt degradats, a banda de reduir l'aplicació de pesticides i abocament indiscriminat de purins, i espai per la ramaderia extensiva. Cal recordar que les estimacions de sòl agrícola necessari són molt petites, molt menors a la superfície que es perd per abandonament de l'activitat agrària.

També cal una reflexió entorn al model de ramaderia que tenim: Cal reduir la ramaderia intensiva i apostar per la ramaderia local i extensiva. La resposta en canvi és una mena de microbombolla de biogàs per reduir les emissions dels purins. Sembla que hi ha un gran acord en la necessitat de reduir aquesta cabana, ja que genera molts impactes, consumeix molta aigua, no aporta un valor afegit, etc. I en canvi ens dediquem a fer plantes de biogàs per tractar els purins. Al final ens trobarem amb plantes de biogàs innecessàries perquè acabarem reduint la cabana i serà fruit d'una mala planificació.

Proposta 5

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Apostar per l'electrificació de tot allò que es pugui electrificar.

Descripció

És important apostar per l'electrificació de tot allò que es pugui electrificar. D'una banda això pot contribuir a un augment de la demanda i que hi hagi més interès per a desplegar energia renovable en un moment en què es qüestiona la seva viabilitat. D'una altra banda perquè l'electrificació és més eficient. Per tant, encara que haguem d'importar energia renovable provinents d'altres zones de l'estat on s'han desenvolupat més, ja estarem fent una mitigació amb el canvi de l'origen de la font d'energia i amb una millora de l'eficiència.

Proposta 6

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Invertir en la captura de CO₂ sempre i quan no es pugui electrificar (sense alternativa).

Descripció

La captura i l'emmagatzematge de CO₂ és una tecnologia necessària i inevitable perquè hi ha indústria que la necessitarà i també per les emissions que passin el pressupost de carboni però no s'ha d'agafar com a excusa per permetre que se segueixi emetent emissions que es poden reduir a través de l'electrificació. A més a més, cada vegada més s'està demostrant la gran capacitat d'electrificació de processos que semblaven inversemblants. I per allò que sigui impossible, aprofitar l'hidrogen verd tot i que ara té un cost important. Cal tenir en compte que capturar CO₂ també és molt costós i implica molts recursos a les indústries que al seu torn li demanen a l'administració.

Proposta 7

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Protegir el mercat.

Descripció

La indústria el que necessita és que li protegeixin el mercat. Si segueixen entrant productes provinents de zones on no hi ha cap control i no s'internalitzen els costos per les emissions, no es pot competir. Per sobre dels ajuts cal garantir que les indústries puguin vendre i tinguin mercat.

Proposta 8

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Promoure un finançament per a inversions alineats amb la descarbonització.

Descripció

Cal promoure que els bancs puguin finançar les inversions a la descarbonització amb uns interessos més baixos. És a dir, si una empresa necessita finançament per fer determinats canvis en els seu procés productiu, hauria de poder accedir a préstecs en millors condicions. En aquest sentit, el primer que hauria de canviar i començar a facilitar aquest tipus d'accions és l'Institut Català de Finances. Necessitem instruments públics que permetin facilitar aquest tipus de suport.

Proposta 9

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Descarbonitzar i augmentar el transport públic.

Descripció

Cal descarbonitzar i pujar el preu del carboni pot ser una via ja que obligarà a les empreses i indústries a fer els deures. També cal apostar per la descarbonització del transport i augmentar el transport públic, però per això és necessària una bona planificació. Ens podem inspirar en experiències europees i amb visió de xarxa completa i descentralitzada.

Proposta 10

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Potenciar la construcció d'habitatges amb fusta.

Descripció

La fusta és la millor manera de fixar carboni. Cal potenciar l'ús de materials de fusta en la construcció d'habitatges.

Proposta 11

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Adequar la xarxa de distribució d'energia.

Descripció

Per experiències a alguns països d'Europa la xarxa pot no suportar tanta energia renovable i per tant la producció d'energia no es pot connectar a la xarxa (falta de capacitat). Per això cal revisar i adaptar la xarxa de subministrament elèctric.

Proposta 12

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Avaluar si les energies renovables podran assumir el tancament de les nuclears.

Descripció

Cal avaluar com afectarà el tancament de les centrals nuclears previst pel 2030-2033. El forat que deixaran les centrals nuclears en producció d'energia ens deixarà una xarxa que caldrà veure si només amb energies renovables tindrà prou capacitat per suportar tota l'electrificació que puguem fer en aquest horitzó.

Proposta 13

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Més punts de recàrrega per cotxes elèctrics.

Descripció

Si volem promoure l'electrificació dels cotxes particulars (tot i no ser la prioritat) cal desplegar una xarxa de punts de recàrrega.

Proposta 14

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Enfocar subvencions a les persones que ho necessiten.

Descripció

Cal assegurar-se que les subvencions i ajuts, per exemple a la rehabilitació d'habitatges per reduir consums i fer-los més eficients energèticament, es destinen sobretot a les persones que no tenen capacitat per pagar-s'ho. La gent que té capacitat no necessita la subvenció i per contra hi ha moltes famílies que sense aquest suport no ho podran fer mai.

3.3 Eix de debat: impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica

La transició de les societats industrialitzades cap a un desenvolupament més sostenible des del punt de vista climàtic i energètic exigeix un nou model de convivència entre les persones i el medi ambient que passa per un procés de negociació obert i participatiu entre els poders públics, els agents socials i econòmics, i la ciutadania. La informació, el coneixement i la sensibilització són eixos bàsics per assolir un model econòmic i social de baixa intensitat energètica i baixa emissió de carboni. En aquest sentit, és fonamental difondre el coneixement en matèria de mitigació de les emissions de GEH i sensibilitzar la població pel que fa a la importància d'assolir la transició energètica i els objectius de reducció establerts per atenuar els impactes associats al canvi climàtic. De la mateixa manera, cal conscienciar, formar i implicar tots els estrats de l'administració pública de manera activa en aquesta matèria.

D'altra banda, hi ha alguns processos industrials que actualment encara no tenen opcions viables per a fer una transició cap a la neutralitat climàtica i d'altres en els que les solucions existents necessiten de millores substancials. Per impulsar la transició energètica en aquests sectors cal fer una aposta decidida per la recerca bàsica i la generació de coneixement que permeti, posteriorment, desenvolupar les solucions tecnològiques viables des dels punts de vista tècnic, econòmic i ambiental.

Proposta 1

Eix / Proposta

Impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Visibilitzar el pressupost de carboni.

Descripció

El pressupost de carboni és una eina molt pedagògica. Si no es posa sobre la taula i s'hi fa èmfasi no serveix per a res. Els objectius de reducció estan molt bé però és molt important la velocitat a la que es fan els canvis. El pressupost de carboni posa en evidència la necessitat de reduir molt ràpid les emissions. Tot i això s'ha de trobar un equilibri per no fer missatges alarmistes que puguin desincentivar la reducció ja que segons com, mostrar les gràfiques de la necessitat de reducció de carboni (a través d'ensenyar el pressupost de carboni) pot generar un efecte negatiu o alarmista.

Proposta 2

Eix / Proposta

Impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Sensibilització sobre accions individuals a fer.

Descripció

Per reduir els GEH cal una reflexió sobre el consum humà. Caldria una educació i formació escolar però també ciutadana sobre el decreixement i les accions concretes que es poden fer a nivell personal per a reduir el consum. Per exemple s'estan desenvolupant eines per a calcular el pressupost de carboni a nivell individual. (Pressupost de carboni: càlcul de les emissions que ens queden per a fer com a humanitat per no superar el 1,5 graus. Ara per ara s'ha exhaurit el 90%. Si seguim així a nivell individual també haurem exhaurit les emissions que farem individualment.).

Proposta 3

Eix / Proposta

Impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Perspectiva en positiu del canvi que hem de fer.

Descripció

Fins ara les polítiques de sensibilització s'han adreçat a mostrar la gravetat del repte pensant que la gent canviaria individual i col·lectivament però també hi ha persones que tenen altres arguments. Cal donar-li una mirada d'oportunitat a aquests canvis que demanem sinó la transició serà complicada. Cal posar el focus en què la gent vegi que aquest canvi d'hàbits representa una millora del propi benestar, de l'ocupació, etc. i no com a una pèrdua. S'ha d'interpel·lar a la responsabilitat cap al planeta i les generacions futures però també posar el focus en el benefici propi si volem ser eficients.

Proposta 4

Eix / Proposta

Impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Impulsar un clúster en canvi climàtic a Catalunya.

Descripció

Impulsar un espai de coordinació en recerca científica en l'àmbit del canvi climàtic. Que sigui un organisme de suport amb relació molt directa amb el govern (a nivell de governança) i que pugui donar suport. Que pugui rebre demandes de recerca i viceversa i evitar duplicitats de recerca i poder fer emergir qüestions que el govern potser no té present però cal investigar.

Proposta 5

Eix / Proposta

Impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Treballar amb dades actualitzades i creació d'un observatori.

Descripció

Cal poder treballar amb dades actuals. Hi ha lentitud en la publicació dels inventaris d'emissions. Les darreres dades són de fa dos anys. Estem en una emergència climàtica i no pot ser que estiguem amb dades desactualitzades. La ciència té un paper rellevant. Si les dades oficials no són actuals segur que la ciència pot ajudar a fer inferències i projeccions. Tampoc no tenim cap observatori transversal que presenti i representi la rellevància com a informació pública: informació d'emissions, informació sobre què és la descarbonització, quins objectius tenim, els beneficis i els costos de no fer res, etc. Cal fer-ho i dotar-ho de recursos i que a nivell comunicatiu sigui un pilar important de país.

Proposta 6

Eix / Proposta

Impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Campanya de desmuntatge de missatges falsos.

Descripció

La manca d'una acció informativa proactiva ha generat un buit informatiu que s'ha omplert amb desinformació i per tant ha corregut més la informació fake que la veraç. Per això caldria impulsar campanyes de desmuntatge de mentides i missatges falsos per tal de confrontar discursos negatius i falsos (sobre les bateries, cotxes elèctrics, etc.). D'altra banda estem confonent transformar la societat en enfortir un discurs molt antisistema i molt tecnofòbic.

3.4 Eix de debat: l'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica

La transició energètica suposarà un canvi de paradigma en el model energètic actual, que a la vegada tindrà implicacions socials importants. Per això, el PINECCAT30 pretén afrontar aquests canvis i proposar accions concretes per adaptar la societat catalana a una nova realitat en l'àmbit energètic i climàtic. El canvi climàtic no impacta de la mateixa manera en tots els sectors de la població. La transició energètica de Catalunya ha de garantir l'abastament energètic a tota la població catalana amb suficiència, eficiència i qualitat, així com assegurar un model energètic democràtic, sostenible, saludable i socialment inclusiu. A més, la transició energètica cap a una economia climàticament neutre ha d'anar acompanyada d'una transformació social amb un enfocament d'igualtat entre dones i homes.

D'altra banda, més enllà dels àmbits principals de la transició energètica, com ara les energies renovables i l'eficiència energètica, hi ha tota una sèrie d'aspectes transversals que tenen impacte en més d'una àrea i/o sector. Així, per exemple, el finançament i la fiscalitat per a promoure la descarbonització de l'economia tindran un paper central en les mesures necessàries per avançar cap a la neutralitat climàtica. Un altre exemple és el de les comunitats energètiques que són un element clau per a l'apoderament de la ciutadania, les pimes i les administracions locals, i afavoriran la transició d'un model energètic centralitzat com l'actual a un model molt més descentralitzat. L'electrificació, l'economia circular i el foment del teletreball, són alguns altres aspectes que indirectament tindran una incidència important en la reducció del consum energètic de Catalunya i, per tant, en la reducció de les emissions de GEH.

Proposta 1

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Tarifa social d'energia aprovada a nivell estatal, catalana o europea.

Descripció

Generar una bossa solidària que permeti que tothom tingui un accés just a l'energia necessària, una tarificació social. Tenir un criteri clar de quin tant per cent s'aporta a la lluita contra la pobresa energètica.

Proposta 2

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

L'electrificació de la societat catalana passa per revisar el model econòmic i fer-lo més sostenible.

Descripció

Per una transició climàtica justa hem de revisar el model econòmic, l'electrificació és necessària però no suficient.

Proposta 3

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Educar i sensibilitzar sobre el decreixement i un model més sostenible.

Descripció

Cal començar a parlar de decreixement, i veure en què té sentit que prioritzem la nostra economia.

Proposta 4

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Modificar la Llei urbanisme per prohibir xarxes de gas en els nous planejaments urbanístics.

Descripció

Introduir modificacions urbanístiques per prohibir la instal·lació de xarxes de gas.

Proposta 5

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Prohibició de sistemes tèrmics proveïts amb combustibles fòssils.

Descripció

Prohibir els sistemes tèrmics proveïts amb combustibles fòssils i un pla de substitució de calderes de gas d'ús residencial, i introduir una fiscalitat favorable a altres alternatives tèrmiques. Prohibir venda de calderes de gas de manera immediata per arribar a l'horitzó 2040. Ajuts a les desgravacions per la substitució de sistemes tèrmics insostenibles.

Proposta 6

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Promoure les bonificacions fiscals per la introducció de mesures sostenibles.

Descripció

Establir bonificacions per a particulars per a realitzar millores energètiques, estalvi energètic, aïllament tèrmic, etc.

Proposta 7

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Reformular el pla d'estalvi energètic dels edificis de la Generalitat de Catalunya.

Descripció

Amb l'objectiu d'eliminar el gas i el gasoil dels edificis de cara al 2030, i millorar la seva eficiència energètica. Seguint la directiva europea que dona terminis de l'any 2026 al 2029.

Proposta 8

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

La Generalitat pressioni per canviar la legislació per augmentar distància permesa en les comunitats energètiques.

Descripció

La Generalitat no té la competència per legislar però pot pressionar perquè les comunitats energètiques no tinguin la limitació actual de 2 kilòmetres, caldria augmentar-ho.

Proposta 9

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Forçar les energètiques per facilitar la transició a l'autoconsum.

Descripció

Cal seguir pressionant les distribuïdores perquè donin la connexió a xarxa, perquè el negoci de l'autoconsum se l'acaben quedant les empreses.

Proposta 10

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Fer complir els convenis ja signats vinculats a la pobresa energètica i desenvolupar-ne més.

Descripció

Ja fa temps que es va signar un conveni amb ENDESA i encara s'ha de desenvolupar en tota la seva extensió, però caldria desenvolupar més convenis amb altres empreses subministradores.

Proposta 11

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Desenvolupar tota la legislació europea vigent.

Descripció

Ja tenim molts projectes vinculats a Europa i només cal desenvolupar-los.

Proposta 12

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Auditoria cap a on està destinant la Generalitat els seus recursos i redirigir totes aquelles bonificacions dirigides als combustibles fòssils cap a les energies verdes.

Descripció

Auditar cap a on està enviant actualment la Generalitat les seves bonificacions i redirigir totes aquelles que vagin destinades a combustibles fòssils a energies verdes.

Proposta 13

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Potenciar una energètica pública de Catalunya.

Descripció

Una via clau és potenciar una energètica pública de Catalunya per poder corresponsabilitzar-se i incidir directament des de l'administració pública en la seva gestió.

Proposta 14

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Potenciar la col·laboració en projectes públic-privats o comunitaris com les comunitats energètiques.

Descripció

Potenciar la col·laboració entre la ciutadania, l'administració i les empreses, perquè aquests tres actors són claus en la gestió de l'energia sostenible.

Proposta 15

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Disposar de més funcionariat per a poder fer el canvi sistèmic que es necessita.

Descripció

La Generalitat ha d'augmentar el seu personal destinat a la transició energètica, calen professionals que agilitzin la resolució dels tràmits administratius, anàlisi dels impactes ambientals, que assessorin a la ciutadania, que ajudin a fer projectes, més personal a les Oficines de transició energètica comarcal perquè ajudin a la ciutadania a fer comunitats energètiques i puguin participar amb les empreses grans a fer els seus projectes. Necessitem gent que pugui dinamitzar tota aquesta feina.

Proposta 16

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

El model de gestió dels residus mitjançant l'empresa ECOEMBES no facilita la seva gestió.

Descripció

Caldria establir sistemes més comunitaris i no dependre de la gestió d'una sola empresa.

Proposta 17

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Potenciar iniciatives més locals de recuperació i valorització de residus, i la legislació no els ho facilita.

Descripció

Caldria establir mecanismes de recuperació des de l'àmbit local. L'economia social es pot potenciar molt, però la normativa no ajuda, perquè s'obliga als productors a fer-se responsable i això portarà a models molt més centralitzats. Tenim un bon exemple en el residu del tèxtil. Promoure una economia local responsable que pugui donar resposta a aquest repte.

Proposta 18

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Penalitzar les empreses que produeixen productes d'un sol ús o no reparables i gravar-les.

Descripció

Cal penalitzar les empreses que produeixen productes d'un sol ús o que tenen una curta vida i després no es poden reaprofitar. S'ha millorat en la responsabilització dels productes que es generen però cal avançar més.

Proposta 19

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Recuperar els envasos recuperables.

Descripció

Cal recuperar els envasos recuperables que no reciclables.

Proposta 20

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Aprovar la llei de residus catalana.

Descripció

És clau aprovar la llei de residus catalana que encara no està aprovada.

Proposta 21

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Instal·lar la recollida porta a porta, disposar de contenidors intel·ligents, i implementar el SDR per les ampolles de plàstic.

Descripció

Instal·lar la recollida porta a porta, disposar de contenidors intel·ligents, i implementar el DSR per les ampolles de plàstic.

Proposta 22

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Potenciar polítiques de comerç de segona mà i empreses de reparació.

Descripció

Cal potenciar polítiques de comerç de segona mà i promoure la creació d'empreses dedicades a la reparació de les coses.

Proposta 23

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Aprofitar recursos minerals que s'estan llançant a abocadors.

Descripció

Potenciar la mineria urbana, perquè no tot podrà venir de la mina, cal recuperar els minerals que ja tenim.

Proposta 24

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Cal parlar del model alimentari i els proveïdors dels propis serveis públics.

Descripció

Cal parlar de model de provisió dels recursos, i com la pròpia administració ha de ser coherent amb tot allò que gestiona. Per exemple, quin és el model de provisió alimentari de les presons catalanes. L'administració hauria de ser exemplar i analitzar les empreses que estan proveint els seus serveis.

Proposta 25

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Fer auditories a les empreses que diuen que fan economia circular i no ho fan.

Descripció

Hi ha molts casos d'empreses que estan fent greenwashing, utilitzen les restes de productes com si fossin recursos, i ho utilitzen per millorar la seva imatge o per obtenir subvencions.

Proposta 26

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Potenciar la transició cap a biomaterials o que segueixen el cicle de la natura (tèxtil, envasos, o altres productes...).

Descripció

Cal potenciar l'ús dels biomaterials o que segueixen el cicle de la natura, com poden ser el tèxtil, en envasos o altres productes.

Annex. Resultats de l'avaluació de la sessió

Al finalitzar la sessió 8 persones van contestar un breu qüestionari a través de l'aplicació Mentimeter on indicaven el seu grau de satisfacció (0 gens satisfet/a i 10 molt satisfet/a) amb relació a diferents aspectes vinculats al desenvolupament de la sessió, i el resultat va ser el següent:

